

Thuis in twee werelden

Ruim dertig jaar na de grootste adoptiegolf zijn de adoptiekinderen volwassen. Hoe is het voor hen om in Nederland te wonen? Ton Hendriks (61) fotografeerde en interviewde hen voor zijn boek *Gekleurde identiteit*. ‘Vaak blijkt de klik met de biologische moeder niet gemakkelijk te maken.’ tekst JORIEKE VAN NOORLOOS foto's TON HENDRIKS

‘Bewijzen dat ik wel iets waard was’

STEVEN SONNEVELD (40), LIBANON

“Toen ik een jaar of vijf was, begon ik vragen te stellen. Hoe kwam het bijvoorbeeld dat ik een andere huidskleur had? Mijn ouders vertelden van meet af aan dat ik uit een ander land kwam. In 2010 heb ik Libanon pas bezocht. De reis heeft geen resultaten opgeleverd – ik weet nog steeds niet wie mijn moeder is – maar het was goed om er rond te lopen. Ik voelde me er erg thuis en mensen knikten naar me alsof ik één van hen was.”

“Als je moeder je heeft afgestaan, zul je wel niet belangrijk zijn, dacht ik onbewust. Ik wilde bewijzen dat ik wel iets waard was en stortte me volledig op mijn werk. Ik werkte

keihard en wilde goede resultaten behalen. Het echte resultaat was een burn-out, een aantal jaren geleden. Tijdens die periode begonnen de dingen hun plek te krijgen. Ik wilde gewoon waardering van mijn biologische moeder. Ik durfde nooit nee te zeggen op mijn werk, omdat ik bang was dat ze me dan niet meer zouden waarderen.”

“Natuurlijk ben je blij met je ouders. Ze zorgen goed voor je en zijn vaak beschermender dan je biologische ouders. Maar het gevoel van gewenst zijn door mijn adoptieouders staat in geen enkele verhouding tot ongewenst zijn door mijn biologische moeder.”

‘Die verlatingsangst blijft’

FAMKE KLAASSEN (36), COLOMBIA

“Innerlijk was ik ervan overtuigd dat ik niet lief genoeg was, want mijn moeder had me toch niet voor niets verlaten? Ik ging precies doen wat ik juist niet wilde. Ik stuurde iedereen weg om wie ik gaf. Op mijn achttiende ging ik het huis uit om te studeren, maar ik begon mezelf ook te verwaarlozen. Ik kon niet alleen zijn. Ik ging samenwonen, maar dat mislukte omdat ik hem bedroog. Ik was zo onzeker over mezelf dat ik aandacht van andere jongens nodig had om mezelf te bevestigen. Ik was bang om verlaten te worden, maar bij mijn vriend riep ik onbewust op waar ik bang voor was. Ik bedonderde hem, zodat hij mij verliet.”

“Met het programma *Vermist* ging ik terug naar Colombia. Ik ben in mijn geboortedorp geweest en heb de zus van mijn moeder gezien. Ik wist niet dat mijn moeder al overleden was. Toen realiseerde ik me ook dat ik in dat arme dorp in de jungle had kunnen wonen.”

“Na die reis heb ik rust gekregen. Ik heb nu een man en kinderen en een stabiel leven, maar die verlatingsangst gaat nooit meer weg. Door mijn eigen ervaring zou ik nooit een kind adopteren. Dit heftige gevoel zou ik een ander kind nooit willen aandoen.”

Wat hebben al deze geadopteerden in uw boek gemeen?

Ton Hendriks: "Dat ze bijna allemaal het basisverlangen hebben om in eerste instantie hun biologische moeder te ontmoeten en eventueel hun vader. Maar ook dat, als ze hun land van herkomst bezoeken, ze direct een band hebben met het land en geuren en geluiden herkennen van vroeger. Terwijl sommigen nog maar een paar maanden oud waren toen ze hun geboorteland verlieten! Het is een soort genetisch geheugen; de meeste geadopteerden voelen zich gelijk op hun gemak in hun geboorteland."

Waarom bent u geadopteerden gaan portretteren?

"Als ik fotoseries maak, wil ik graag mensen op de foto zetten die een bepaalde 'uitdaging' in het leven hebben. Zo portretteerde ik al eerder arme boeren uit Zuid-Amerika en vluchtelingen. Ik kende iemand die geadopteerd is en bij haar verhaal begreep ik dat achter deze groep een *big story* zit."

"Vroeger leek het me ook wel leuk om een kindje te adopteren. Goh, dacht ik, dan heb je een baby uit een ver land, je haalt de wereld in huis... Dat lijkt me leuk. Uiteindelijk is het er niet van gekomen."

U had het over de uitdaging van geadopteerden. Wat is die van hen?

"Hun uitdaging is om te zoeken naar hun identiteit. Ze krijgen in Nederland heel andere normen en waarden mee dan in hun geboorteland."

Hoe anders zijn die normen en waarden dan?

"Ik bedoel het niet negatief, maar Nederlandse adoptieouders zijn vaak keurige burgers. Ze willen dat hun kinderen goede cijfers op school halen en je moet op tijd op school zijn. Terwijl het in Colombia bijvoorbeeld heel

normaal is om een uur te laat te komen. Daar is het gevoel over het leven heel anders."

Terwijl de meesten hier al als baby zijn gekomen.

"Ja, en toch dragen ze dat stuk uit hun land met zich mee."

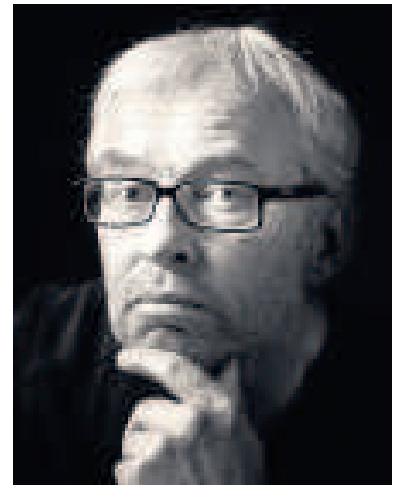
En wat gebeurt er als geadopteerden een bezoek brengen aan hun land van herkomst?

"Vaak blijkt de klik met de biologische moeder dan niet gemakkelijk te maken. Terwijl het vaak wel met de rest van de familie klikt. Vooral met broertjes en zusjes: die zijn toch van dezelfde leeftijd en hebben ongeveer dezelfde idealen. Waar geadopteerden tegenaan lopen, is dat ze herkenning missen in Nederland. 'Mijn ouders zijn blank en ik ben bruin.' Daarom heb ik mijn boek *Gekleurde identiteit* genoemd; geadopteerden hebben vaak een andere kleur dan hun adoptieouders, maar zijn ook gekleurd door hun ervaringen."

Waar gaat uw volgende fotoserie over?

"*Living in Europe*, over immigranten in Europese hoofdsteden. Het duurt nog zeker twee jaar voordat die af is."

Ton Hendriks: Gekleurde identiteit
 Uitgever Lectoris, € 22,50

Fotograaf Ton Hendriks

'Waarom ben ik hier, vroeg ik me af'

FEREWE VAN VUGT (24), ETHIOPIË

"Het liefst wilde ik op mijn moeder lijken, dus als de zoon scheen bleef ik in de schaduw om niet donkerder te worden. Ik vond niet dat ik er anders uitzag, maar door opmerkingen van klasgenoten ging ik wel begrijpen dat ik een andere huidskleur had. Het dorp waar ik vandaan kom, is vrij blank. Ik viel dus erg op."

"Mijn jeugd was gelukkig, maar toen ik zeven jaar was, scheidden mijn adoptieouders. Ik ging bij mijn moeder wonen en achteraf kan ik zeggen dat ik een vader heb gemist; iemand die me kon leren om in het leven te staan, iemand tegen wie je kon opkijken."

"Daarbij kwam dat ik niet met mijn moeder kon opschieten. Zij lijdt aan een chronische ziekte, waardoor ik geregeld voor haar thuisbleef en haar hielp."

"In mijn tienerjaren identificeerde ik me met allochtonen, voornamelijk Surinamers en Antillianen, terwijl mijn blanke vrienden zich tegen hen afzetten. Dat vond ik heel moeilijk, ik had het gevoel tussen twee vuren te staan. Hoewel ik me in alle culturen kon bewegen, wist ik niet wie ik was."

"Ik heb me vaak de vraag gesteld waarom ik hier ben. Mijn conclusie is dat ik bestemd ben voor iets groots. Het feit dat ik muzikaal ben en in een muzikale familie terecht ben gekomen, moet een teken zijn. Mijn talent is mijn voorbestemming."

'Bijzonder, de liefde van eigen ouders'

MELISSA MARIASELVAM (24), INDIA

"Mijn moeder heeft zeshonderd kilometer naar Chennai gereisd om ons naar een tehuis te brengen. Zij wist alleen niet dat wij vanuit dat tehuis geadopteerd zouden worden en naar Nederland gingen."

"Het tehuis was erg arm. Op een dag zei iemand daar: 'Je krijgt een nieuwe papa en mama.' We werden naar het vliegveld gebracht en we kregen foto's van onze nieuwe ouders. Ik wilde die helemaal niet zien, voor mij waren het vreemden. Het feit dat mijn ouders me weggaven aan anderen, vatte ik op als een gebrek aan liefde. Eenmaal in Nederland ging het steeds slechter met me, mijn

adoptieouders behandelden ons als beesten. Uiteindelijk werden we door Jeugdzorg uit huis geplaatst en belandde ik op mijn elfde in een kindertehuis in Zeeland."

"Op een dag kreeg ik het bericht dat mijn biologische ouders naar ons op zoek waren. Ze hadden ontdekt dat wij waren geadopteerd zonder hun toestemming. Toen mijn moeder erachter kwam dat we in Nederland waren, is ze erg geschrokken."

"Onlangs ben ik teruggegaan naar mijn ouders in India. Het was een bijzondere ervaring om voor het eerst in mijn leven liefde en warmte van mijn eigen ouders te voelen. Ze wilden dat ik bleef, maar dat wilde ik niet. Inmiddels heb ik mijn Nederlandse achternaam vervangen door de familienaam van mijn Indiase vader. Het leven lijkt nu compleet."